

Na koszty kwalifikowane projektu w Działaniu 1.1 POIR składają się poniższe kategorie kosztów:

Koszty bezpośrednie	Wynagrodzenia (W) Podwykonawstwo (E) Pozostałe koszty bezpośrednie (Op) , w tym: <ul style="list-style-type: none"> - koszty aparatury oraz wartości niematerialnych i prawnych - koszty budynków i gruntów - pozostałe koszty operacyjne
Koszty pośrednie (O)	

W - Koszty wynagrodzeń

I opcja (opcję rozliczania kosztów wynagrodzeń w projekcie wybiera beneficjent)

W ramach tej kategorii kwalifikowane są **koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy**, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne **osób zatrudnionych przy prowadzeniu badań przemysłowych lub prac rozwojowych** (pracowników badawczych, pracowników technicznych oraz pozostałych pracowników pomocniczych) **oraz brokerów technologii** w zakresie w jakim wykonują oni czynności związane bezpośrednio z realizacją projektu, **rozliczane na podstawie godzinowej stawki wynagrodzenia**.

Godzinowa stawka wynagrodzenia powinna zostać obliczona przez jednostkę na podstawie poniższego wzoru:

$$GSW = \frac{W}{1\ 720}$$

gdzie:

- GSW** – godzinowa stawka wynagrodzenia;
W – roczne koszty zatrudnienia brutto pracodawcy;
1 720 – standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy (roczna liczba godzin pracy pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy).

Jako **roczne koszty zatrudnienia brutto (W)** należy przyjąć ostatnie roczne udokumentowane koszty (brutto pracodawcy) zatrudnienia pracownika. W przypadku osób nowozatrudnionych należy przyjąć uśrednione ostatnie roczne udokumentowane koszty zatrudnienia brutto pracowników jednostki na takim samym lub zbliżonym stanowisku służbowym (wykonujących zadania o zbliżonym charakterze i zakresie obowiązków).

Wyliczenie rocznych kosztów zatrudnienia brutto (W):

- ma zostać dokonane w oparciu o dane za ostatni rok kalendarzowy poprzedzający rok złożenia wniosku o dofinansowanie;
- nie może zawierać niekwalifikowalnych składników wynagrodzeń wymienionych w Załączniku nr 2 - *Katalog kosztów niekwalifikowalnych*, stanowiącym załącznik do *Przewodnika*;
- ma zostać zatwierdzone przez głównego księgowego jednostki.

Ponieważ standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy (1 720 h) została pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy, **rozliczenie kosztów wynagrodzeń następuje według ustalonej stawki godzinowej, w zależności od faktycznie przepracowanych godzin w projekcie:**

Wynagrodzenie = godzinowa stawka wynagrodzenia pracownika x liczba godzin przepracowanych na rzecz projektu zgodnie z kartą czasu pracy.

Koszty rozliczane w sposób uproszczony są traktowane jako wydatki poniesione. W ramach projektu nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatków, które zostały objęte metodą uproszczoną.

Sprawdzeniu będzie podlegać prawidłowość wyliczenia godzinowej stawki wynagrodzenia oraz dokumenty potwierdzające liczbę faktycznie przepracowanych przez pracownika godzin pracy na rzecz projektu.

Załącznik nr 1. Katalog kosztów kwalifikowanych w ramach badań przemysłowych i prac rozwojowych

Właściciele spółek oraz osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, którzy nie pobierają za wykonywaną pracę wynagrodzenia (są finansowani z zysku), **mogą rozliczać koszty swojej pracy przy prowadzeniu badań przemysłowych lub prac rozwojowych w ramach projektu zgodnie z poniższymi zasadami:**

1. Koszty pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą należy **rozliczać według stawki godzinowej**.
2. Powyższą stawkę godzinową **należy wyliczyć w następujący sposób:**

$$SG = \frac{D}{1\ 720}$$

gdzie:

- SG** – stawka godzinowa;
- D** – dochód brutto z prowadzonej działalności gospodarczej za ostatni rok podatkowy wykazany w zeznaniu podatkowym PIT;
- 1 720** – standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy (roczna liczba godzin pracy pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy).

3. Właściciel spółki lub osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą **musi posiadać odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia badań przemysłowych lub prac rozwojowych** w ramach projektu.

4. **Rozliczenie kosztów pracy** właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą następuje według ustalonej stawki godzinowej, **w zależności od faktycznie przepracowanych godzin w projekcie:**

Koszt pracy = stawka godzinowa x liczba godzin przepracowanych na rzecz projektu zgodnie z kartą czasu pracy.

5. W projekcie **można rozliczyć maksymalnie 860 godzin pracy (1 720/2) w ciągu roku (maksymalnie 72 godziny pracy w ciągu miesiąca)** – ograniczenie to wynika z założenia, że projekt nie może stanowić jedyne go przedmiotu działalności przedsiębiorstwa, tym samym obowiązki właściciela jednostki nie mogą dotyczyć wyłącznie badań wykonywanych w ramach projektu.

6. Podatnik, przed rozliczeniem w projekcie kosztów pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, zwróci się do właściwego Urzędu Skarbowego z zapytaniem czy pobieranie wynagrodzenia w ramach realizowanego projektu jest zgodne z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych i może stanowić jego wynagrodzenie/dodatkové źródło przychodu oraz czy istnieje możliwość wykazania/zaewidencjonowania przedmiotowego wynagrodzenia jako kosztu w ramach realizowanego przedsięwzięcia.

7. Otrzymane od Urzędu Skarbowego interpretacje beneficjent udostępni NCBR (przed rozliczeniem we wniosku o płatność kosztów pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).

8. Poniesienie wydatku na koszty pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą jest dokumentowane dokumentem księgowym (np. notą obciążeniową) oraz kartą czasu pracy wskazującą liczbę godzin w danym miesiącu kalendarzowym poświęconych na wykonanie badań w projekcie.

9. Sprawdzeniu będzie podlegać prawidłowość wyliczenia stawki godzinowej oraz dokumenty określone w pkt 8.

Lub II opcja (opcję rozliczania kosztów wynagrodzeń w projekcie wybiera beneficjent)

W ramach tej kategorii kwalifikowane są **koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy**, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne **osób zatrudnionych przy prowadzeniu badań przemysłowych lub prac rozwojowych** (pracowników badawczych, pracowników technicznych oraz pozostałych pracowników pomocniczych) **oraz brokerów technologii** w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z realizacją projektu objętego dofinansowaniem.

Dokumentowanie pracy wykonanej na rzecz projektu:

- w przypadku **umowy o pracę – lista płac**
Jeżeli dany pracownik nie jest zaangażowany w projekt w wymiarze pełnego etatu, określenie kwalifikowanej części wynagrodzenia dokonuje się na podstawie:
  - **oddelegowania** pracownika do projektu w częściowym wymiarze etatu, ze wskazaniem zakresu obowiązków w ramach projektu (optymalne rozwiązanie),
  - **karta czasu pracy** z opisem wykonywanych zadań - dla osób, które pracują nieregularnie na rzecz projektu objętego dofinansowaniem;
- w przypadku **umowy zlecenia – rachunek**, wykaz obowiązków w ramach projektu, protokół odbioru.

Wydatki związane z zaangażowaniem osoby wykonującej zadania w projekcie lub projektach są kwalifikowane o ile:

- obciążenie z tego wynikające nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych danej osobie;
- łączne zaangażowanie zawodowe tej osoby w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych beneficjenta i innych podmiotów, nie przekracza 276 godzin miesięcznie;
- w przypadku umowy zlecenia – wykonanie zadań jest potwierdzone protokołem odbioru wskazującym: prawidłowe wykonanie zadań, spełnienie warunków o których mowa w tirecie 1 i 2 oraz liczbę i ewidencję godzin poświęconych w danym miesiącu kalendarzowym na wykonanie zadań w projekcie.

Powyższe warunki powinny być spełnione w całym okresie kwalifikowania wynagrodzenia danej osoby w projekcie.

Koszt kwalifikowany stanowią poniższe składniki płacowe i pozapłacowe wynagrodzenia personelu, **proporcjonalnie do zaangażowania pracownika w realizację projektu:**

- wynagrodzenie zasadnicze, premie i nagrody (z wyłączeniem nagród jubileuszowych), w tym premie o charakterze uznaniowym wynikające z regulaminu wynagrodzeń danej instytucji ustalającego jednolite zasady dla wszystkich pracowników (także tych niezaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych z POIR);
- dodatek do wynagrodzenia za wykonywanie zadań lub funkcji w projekcie, pod warunkiem, że wynagrodzenie zasadnicze pracownika otrzymującego dodatek nie jest finansowane ze środków projektu współfinansowanego z POIR;
- dodatek funkcyjny za funkcje kierownicze pełnione w danej instytucji;
- dodatek za wieloletnią pracę;
- wynagrodzenie za okres urlopu wypoczynkowego (proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację projektu w miesiącu wystąpienia urlopu wypoczynkowego, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu poprzedzającym miesiąc wystąpienia urlopu wypoczynkowego);

Załącznik nr 1. Katalog kosztów kwalifikowanych w ramach badań przemysłowych i prac rozwojowych

- wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ubezpieczeń społecznych (proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację projektu w miesiącu wystąpienia niezdolności do pracy, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu poprzedzającym miesiąc wystąpienia niezdolności do pracy);
- dodatkowe wynagrodzenie roczne¹ wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusze pozaubezpieczeniowe kwalifikowane proporcjonalnie do okresu, w jakim pracownik realizował zadania na rzecz projektu;
- składka na:
  - ubezpieczenie emerytalne, w tym Pracowniczy Program Emerytalny,
  - ubezpieczenie rentowe,
  - ubezpieczenie chorobowe,
  - ubezpieczenie zdrowotne,
  - ubezpieczenie wypadkowe;
- składka na Fundusz Pracy;
- składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- zaliczka na podatek dochodowy.

Właściciele spółek oraz osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, którzy nie pobierają za wykonywaną pracę wynagrodzenia (są finansowani z zysku), **mogą rozliczać koszty swojej pracy przy prowadzeniu badań przemysłowych lub prac rozwojowych w ramach projektu zgodnie z poniższymi zasadami:**

1. Koszty pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą należy **rozliczać według stawki godzinowej**.

2. Powyższą stawkę godzinową **należy wyliczyć w następujący sposób:**

$$SG = \frac{D}{1\ 720}$$

gdzie:

- SG** – stawka godzinowa;
- D** – dochód brutto z prowadzonej działalności gospodarczej za ostatni rok podatkowy wykazany w zeznaniu podatkowym PIT;
- 1 720** – standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy (roczna liczba godzin pracy pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy).

3. Właściciel spółki lub osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą **musi posiadać odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia badań przemysłowych lub prac rozwojowych** w ramach projektu.

4. Rozliczenie kosztów pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą następuje według ustalonej stawki godzinowej, **w zależności od faktycznie przepracowanych godzin w projekcie:**

Koszt pracy = stawka godzinowa x liczba godzin przepracowanych na rzecz projektu zgodnie z kartą czasu pracy.

5. W projekcie **można rozliczyć maksymalnie 860 godzin pracy (1 720/2) w ciągu roku (maksymalnie 72 godziny pracy w ciągu miesiąca)** – ograniczenie to wynika z założenia, że projekt nie może stanowić jedyne go przedmiotu działalności przedsiębiorstwa, tym samym obowiązki właściciela jednostki nie mogą dotyczyć wyłącznie badań wykonywanych w ramach projektu.

¹ Dodatkowe wynagrodzenie roczne personelu projektu jest kwalifikowane wyłącznie jeżeli wynika z przepisów prawa pracy.

6. Podatnik, przed rozliczeniem w projekcie kosztów pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, zwróci się do właściwego Urzędu Skarbowego z zapytaniem czy pobieranie wynagrodzenia w ramach realizowanego projektu jest zgodne z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych i może stanowić jego wynagrodzenie/dodatkové źródło przychodu oraz czy istnieje możliwość wykazania/zaewidencjonowania przedmiotowego wynagrodzenia jako kosztu w ramach realizowanego przedsięwzięcia.
7. Otrzymane od Urzędu Skarbowego interpretacje beneficjent udostępni NCBR (przed rozliczeniem we wniosku o płatność kosztów pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).
8. Poniesienie wydatku na koszty pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą jest dokumentowane dokumentem księgowym (np. notą obciążeniową) oraz kartą czasu pracy wskazującą liczbę godzin w danym miesiącu kalendarzowym poświęconych na wykonanie badań w projekcie.
9. Sprawdzeniu będzie podlegać prawidłowość wyliczenia stawki godzinowej oraz dokumenty określone w pkt 8.

E - Koszty podwykonawstwa

Jako koszty podwykonawstwa należy rozumieć **zlecenie stronie trzeciej części merytorycznych prac projektu**, które nie są wykonywane na terenie i pod bezpośrednim nadzorem beneficjenta oraz koszty zasobów udostępnionych przez strony trzecie.

Za podwykonawstwo nie uznaje się czynności pomocniczych, niezbędnych do wykonania zadań projektowych takich jak usługi prawne lub księgowe.

W ramach projektu **podwykonawstwo** części prac merytorycznych **można zlecać wyłącznie uczelni publicznej, państwowemu instytutowi badawczemu, instytutowi PAN lub innej jednostce naukowej będącej organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę**, o której mowa w art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., która podlega ocenie jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 i art. 42 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r., poz. 1620), i otrzymała co najmniej ocenę B.

Zlecenie wykonania części merytorycznej projektu (podwykonawstwo) **innym podmiotom** niż wymienione w poprzedzającym akapicie możliwe jest **wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody Instytucji Pośredniczącej**.

W ramach niniejszej kategorii należą również rozliczać wszystkie umowy o dzieło. W przypadku umów o dzieło nie mają zastosowania ograniczenia podmiotowe wskazane w akapicie drugim i trzecim powyżej.

UWAGA: W przypadku umowy o dzieło wykonanie zadań ma zostać potwierdzone protokołem odbioru wskazującym: prawidłowe wykonanie zadań oraz liczbę i ewidencję godzin poświęconych w danym miesiącu kalendarzowym na wykonanie zadań w projekcie.

Koszty podwykonawstwa są wyłączone z podstawy naliczania ryczałtu kosztów pośrednich projektu.

UWAGA: W przypadku wskazanych powyżej kosztów **podwykonawstwa (kategoria E)** łączna kwota wydatków kwalifikowanych w projekcie **nie może przekroczyć 50%** całkowitych **kosztów kwalifikowanych projektu**.

Op – pozostałe koszty bezpośrednie

I. Koszty aparatury naukowo-badawczej i wartości niematerialnych i prawnych

W ramach tej kategorii kwalifikowane są odpisy amortyzacyjne lub koszty odpłatnego korzystania z:

- aparatury naukowo-badawczej i innych urządzeń służących celom badawczym;
- wiedzy technicznej i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji **uzyskanych od osób trzecich na warunkach rynkowych** tj. **wartości niematerialnych i prawnych (WNIp)** w formie patentów, licencji, know-how, nieopatentowanej wiedzy technicznej, ekspertyz, analiz i raportów badawczych itp.

w zakresie niezbędnym i przez okres niezbędny do realizacji projektu objętego pomocą.

Patenty, licencje, know-how, nieopatentowana wiedza techniczna, ekspertyzy, analizy i raporty badawcze itp. (**wartości niematerialne i prawne**), których odpisy amortyzacyjne lub koszty korzystania są rozliczane w projekcie, mogą zostać **nabyte wyłącznie od uczelni publicznej, państwowego instytutu badawczego, instytutu PAN lub innej jednostki naukowej będącej organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę**, o której mowa w art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., która podlega ocenie jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 i art. 42 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r., poz. 1620), i otrzymała co najmniej ocenę B.

Rozliczanie w projekcie odpisów amortyzacyjnych lub kosztów korzystania z patentów, licencji, know-how, nieopatentowanej wiedzy technicznej, ekspertyz, analiz i raportów badawczych itp. (**wartości niematerialnych i prawnych**) **nabytych od innych podmiotów** niż wymienione w poprzedzającym akapicie możliwe jest **wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody Instytucji Pośredniczącej**.

Wskazane powyżej w akapicie drugim i trzecim ograniczenia podmiotowe nie dotyczą zakupów licencji na systemy/oprogramowanie powszechnie dostępnych w sprzedaży, które nie są tworzone na indywidualne potrzeby beneficjenta (system/oprogramowanie dedykowane).

1/ Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne z tytułu spadku wartości stanowią koszt kwalifikowany, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- aparatura lub WNIp są niezbędne do prawidłowej realizacji projektu i są bezpośrednio wykorzystywane w związku z projektem;
- aparatura, inne urządzenia (sprzęt) służące celom badawczym są ewidencjonowane w rejestrze środków trwałych podmiotów dokonujących ich zakupu;
- odpisy amortyzacyjne zostały obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości oraz zgodnie z polityką rachunkową podmiotu;
- kwalifikowana wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji projektu;
- w przypadku, gdy aparatura lub WNIp wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowana jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów przy realizacji projektu;
- zakup aparatury lub WNIp nie był współfinansowany ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych;
- zakup aparatury lub WNIp nie został rozliczony jako koszt kwalifikowany projektu;
- odpisy amortyzacyjne dotyczą aparatury lub WNIp, które zostały zakupione w sposób racjonalny i efektywny, tj. ich ceny nie zostały zawyżone w stosunku do cen i stawek rynkowych.

Wartość rezydualna środka trwałego oraz WNiP po zakończeniu realizacji projektu nie jest kosztem kwalifikowanym.

2/ Odpłatne korzystanie z aparatury/ WNiP

Koszty ponoszone w wyniku odpłatnego korzystania z aparatury (leasing, wynajem) lub wartości niematerialnych i prawnych (opłaty licencyjne) stanowią koszty kwalifikowane w zakresie niezbędnym i przez okres niezbędny do realizacji projektu objętego pomocą.

W **przypadku leasingu** (finansowego lub operacyjnego) koszt kwalifikowany stanowi kwota przypadająca na **część raty leasingowej** wystawionej na rzecz beneficjenta **związanej ze spłatą kapitału** (bez części odsetkowej i innych opłat) przedmiotu umowy leasingu.

W przypadku kosztów leasingu maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu. Oznacza to, że kwota kosztów kwalifikowanych nie może być wyższa, niż:

- kwota, na którą opiewa dowód zakupu wystawiony leasingodawcy przez dostawcę współfinansowanego dobra – w przypadku dóbr zakupionych nie wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie,
- rynkowa wartość dobra będącego przedmiotem leasingu określona w wycenie sporządzonej przez uprawnionego rzeczoznawcę lub w wycenie sporządzonej w oparciu o metodologię przedstawioną przez beneficjenta – w przypadku dóbr zakupionych wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie. Wycena może zostać zastąpiona udokumentowaniem wyboru przedmiotu leasingu w procedurze przetargowej zapewniającej zachowanie uczciwej konkurencji.

II. Koszty budynków i gruntów

Koszty budynków i gruntów kwalifikowane są w zakresie i przez okres niezbędny do realizacji projektu.

W ramach tej kategorii kwalifikowane są m.in. następujące rodzaje kosztów:

- **dzierżawa gruntów** - tylko raty dzierżawne bez części odsetkowej;
- **wieczyste użytkowanie gruntów** - tylko opłaty za użytkowanie wieczyste z wyłączeniem odsetek;
- **amortyzacja budynków** - w przypadku, gdy wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowana jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania budynków w celu realizacji projektu objętego pomocą.

W przypadku wskazanych powyżej **kosztów budynków i gruntów** (np. dzierżawa gruntów, wieczyste użytkowanie gruntów, amortyzacja budynków) łączna kwota wydatków kwalifikowanych w projekcie **nie może przekroczyć 10%** całkowitych **kosztów kwalifikowanych projektu**.

III. Pozostałe koszty operacyjne

Do pozostałych kosztów operacyjnych zalicza się m.in. koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów ponoszone bezpośrednio w związku z realizacją projektu objętego pomocą.

W ramach tej kategorii kwalifikowane są m.in. następujące rodzaje kosztów:

- **materiały**, np. surowce, półprodukty, odczynniki;
- **sprzęt laboratoryjny** (co do zasady wszystkie zakupy niespełniające wymogu środka trwałego zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz z przyjętą polityką rachunkowości);
- **koszty utrzymania linii technologicznych**, instalacji doświadczalnych itp. w okresie i w proporcji wykorzystania w projekcie;
- **wynajem powierzchni laboratoryjnej**;

- elementy służące do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej;
- koszty promocji projektu (publikacje, koszt strony internetowej itp. – bez kosztów delegacji, które należy rozliczać w ramach kosztów pośrednich) **do 1% kosztów kwalifikowanych projektu**;
- koszt audytu zewnętrznego, jeżeli rozpoczął się on po zrealizowaniu 50% planowych wydatków związanych z projektem, ale nie później niż przed zrealizowaniem 80% planowanych wydatków związanych z realizacją projektu.

O – Koszty pośrednie

Do kosztów pośrednich zaliczają się w m.in. następujące rodzaje kosztów:

- a) Koszty wynajmu lub utrzymania budynków, w tym:
- koszty wynajmu, czynszu lub amortyzacji budynków;
  - koszty mediów (opłaty za energię elektryczną, gazową, wodę itp.);
  - koszty sprzętania oraz ochrony pomieszczeń;
  - koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji projektu;
  - koszty ubezpieczeń majątkowych;
  - koszty utylizacji odpadów;
  - koszty okresowej konserwacji i przeglądu urządzeń.
- b) Koszty administracyjne, w tym:
- opłaty skarbowe, opłaty notarialne;
  - koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich itp.;
  - koszty usług bankowych (prowizje i inne opłaty);
  - koszty usług księgowych, prawnych itp.;
  - koszty materiałów biurowych.
- c) Koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy personelu zarządzającego oraz personelu wsparcia, w tym:
- koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy personelu zarządzającego projektem;
  - koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami personelu obsługowego (np. obsługa kadrowa, finansowa, księgowo-administracyjna).
- d) Koszty delegacji osób zaangażowanych w realizację projektu.

Koszty pośrednie ponoszone w związku z realizacją projektu objętego pomocą są rozliczane metodą ryczałtową, jako procent od kosztów bezpośrednich z wyłączeniem kosztów podwykonawstwa (kategorii E), zgodnie ze wzorem:

$$O = (W + Op) \times \max 17\%$$

Koszty rozliczone metodą ryczałtową są traktowane jako wydatki poniesione. W ramach projektu beneficjent nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatków, które zostały rozliczone jako koszty pośrednie.

UWAGA: Koszty rozliczane metodą ryczałtową w ramach kosztów pośrednich nie mogą zostać wykazane w ramach kosztów bezpośrednich projektu (w kategoriach W, E i Op).